

Gåxsjö

skolas bytidning

Årgång 4

Nr 3 ht 2001

Pris 12 kr

Gott Nytt År - 2002!

Kylan har tagit ett fast grepp om vårt avlånga land. Här i Gåxsjö har vi betydligt mindre snö än man har i södra Sverige. Jag har fått rapporter om att stockholmstrakten har en halv meter, medan vi endast har ett par decimeter.

Den ringa snömängden har gjort att en ansenlig flock renar har valt att stanna till i Gåxsjö för att beta. Ett förtret för markägare, och ett pittoreskt inslag i den norrländska vinterbilden, för oss andra.

För våra amerikanska julgäster, var det en av höjdpunkterna, att från köksfönstret kunna studera de exotiska djuren.

Alla julbestyr har gjort det svårt att kunna koncentrera sig på tidningsproduktionen. Dessutom har skolans skrivare varit ur funktion.

Som om inte det skulle räcka, så tog färgen till kopieringsapparaten slut i mitten av december. Ibland är det svårt och ensamt att vara en så här liten tidning.

Stor tidning, små bekymmer. Liten tidning, stora bekymmer.

Nu kan vi skriva år 2002. Vi kan se tillbaka på ett år som till brädden fylldes av många glädjeämnen, men även av stora tragedier, både privat och världsligt. Det gäller att minnas och bevara allt det som var bra.

Nu står vi inför tolv nya månader, där innehållet ännu inte är skrivet.

Vilka möjligheter vi har, att få vara med och fylla

365 oskrivna blad. Låt oss fylla dem med ett så rikt innehåll som möjligt. Så att vi nöjda kan se tillbaka på ett bra 2002, vid den här tiden nästa år.

Lycka till!

Lisa Lindholm Sandberg

Vinterbild

Snön kom ju tillsist. I alla fall utanför Gåxsjö

Vem är COW? Vi får ofta frågor om vem som gör de tänkvärda bilderna på vår förstasida. Han heter Curt Oskar Wallerud och ni hittar ett galleri över hans bilder på www.vlt.se. Han har roat västeråsarna, som läser VLT, i 40 år med sina lustigheter. Bilderna är skyddade av upphovsrätten men vi har tillstånd att använda dem i vår lilla bytidning. Red.

Adresser:

Gåxsjö skolas bytidning
Lisa Lindholm Sandberg
Gåxsjö 155
83070 Hammerdal
Tel. 0644-40033
E-post: lisa@gaxsjo.nu

BIG
Gåxsjö 130
83070 Hammerdal
E-post: bertil@gaxsjo.nu
Postgiro nr. 401 43 87 - 7

Gåxsjö hemsida
www.gaxsjo.nu

Eric(August) - en Gåxsjöbo "over there"

Nedtecknat av brorsonen Henry Graffmo

De flesta bybor i Gåxsjö med omnejd har säkert hört talas om Erik August, som i unga år lämnade Gåxsjö och Jämtland för att bege sig ut på äventyr.

Många vet även att han bor i USA, men få känner till hur vägen dit gestaltade sig. Därför berättar jag fritt ur hjärtat och utan faktaunderlag vad jag vet och vad som kan vara intressant att skriva om.

Eric Ericsson, som de senaste 60 åren varit hans officiella namn, föddes som yngsta barnet av fem i juni 1920. Äldsta syskonet var min far Per, som blev Gåxsjö trogen i hela sitt liv. Eftersom min farfar (Pers pappa) dog hösten 1909 innan nästa barnet Olov ("Olgraffmo") kom till världen i januari 1910, stod farmor ensam under något år innan hon gifte sig med en ny man, med vilken hon fick barnen Märta (Estlinder) och Elisabeth (Lisbet) samt Eric.

På grund av små ekonomiska resurser och ett avrådande från någon av bygdens inflytelserika personer fick inte farmor låna pengar för att kunna bo kvar på Nyhem (där Per-Åke och Anita nu bor), utan fick söka sig annan bostad. Barnen kom därför att växa upp i skilda familjer och Eric var den som drabbades värst av detta. Under sina barn- och ungdomsår kom han att vistas på ett flertal ställen. Hans bästa tid var tiden i Vallnäset, där husmor Anna (Ann i Vallnäset) var den snällaste person han minns från dessa år.

Mamman Kristina fick TBC och lämnades ensam och var under tre år sjuklig innan hon dog, då Eric var 7 år. Han minns när storasystrarna Märta och Lisbet kom gående upp till Vallnäs-bodarna halvvägs not Klumpen och berättade att mamman gått bort. Själv fick han inte närvara vid jordfästningen.

Efter Vallnäset flyttade Eric till en familj på Klumpen, men gick i skola på Raftsjöhöjden. Den då nya skolfröken Kerstin Andersson fattade tycke för honom och uppmuntrade honom på många sätt - bl a var de ute tillsammans och åkte spark och skidor på vinterkvällarna.

Att man som 12-åring borde få vara barn och gå i skola var inte självklart vid denna tid - under årsklass 6 körde han timmer med ansvar för hästskötsel mm. Han bodde borta i fäbodan under en stor del av vintern. Eftersom han var begåvad kunde han på våren komma tillbaka till skolan

och fullgöra läsåret med goda betyg. Att det inte var lätt att var beroende av främmande människor upplevde han ofta. En episod, som han minns, var en sensommardag då det skulle komma cirkus till Sikås och Eric ville gärna gå på den. Han fick inte låna någon cykel utan gick gamla Klumpvägen ner till Vallnäset, där han gick till tant Ann och naturligtvis fick låna cykel och for till Sikås.

Eftersom han var frimodig av sig kom han i kontakt med cirkussällskapet och efter föreställningen fick han pengar av dem med för att cykla till Sikås Hotell och köpa smörgåsar. Detta fick han göra ytterligare en gång och fick en slant för hjälpen. Sent på kvällen cyklade han tillbaka till Vallnäset, lämnade cykeln där och gick de 6 kilometrarna i nattmörkret till Klumpen. På morgonen var han som vanligt i tidigt arbete eftersom den onödiga utsvävningen på kvällen inte var skäl till att få sovmorgon.

Sin konfirmationsläsning gjorde han i Gåxsjö och bodde hos arrendator Wikström vid Prästgården.

Kyrkoherde Lundströms dotter Ingegerd, som var ett år äldre än Eric, pussade honom vid en skidtur i Prästgårdens närhet. Pappan såg detta och sedan var det slut med de gemensamma skidturena!

Eric var intresserad av affärer som ung och skickade efter små saker från olika kataloger och sålde med en mindre vinst. En gång gjorde han ett lotteri och besökte gårdarna för att sälja lotter. Högsta vinsten var en duk.

I tonåren var han dräng hos en bonde någon mil från Gåxsjö. Han blev inte väl behandlad där och rymde till sin syster Lisbet, som var piga utanför Skyttmon.

Där blev han bekant med en ung man, som efter avslutad militärtjänst fick arbete i Östersund och ville att Eric skulle komma efter. Detta medförde att Eric började som hotellpojke på Standard Hotell, där han fick bära väskor, servera på rummet mm. När han fyllt 18 år bekostade hotellägaren körkortsutbildning så att Eric kunde köra hotellgästerna, oftast handelsresande till och från järnvägsstationen.

Efter ett år i Östersund flyttade Eric till Umeå och arbetade där på Centralhotellet.

Längtan till äventyr medförde att han 1939 tog hyra på en tremastad skonare som fraktade granit och marmor från Öland upp till Skellefteå. Eric fick där sin segelutbildning, men bytte efter en tid till ett motordrivet fartyg.

Via Göteborg kom han ut på Atlanten och vidare äventyr – detta är en annan historia, kanske i nästa tidning?

Tack för denna berättelse!
Vi ser fram emot en fortsättning.
Lisa

Lucia 2001

Liksom tidigare år kom Lucia till oss i år igen. Skolans elever hade två mycket uppskattade framträdanden. Ett i Sockenstugan för SPF, Svenska PensionärsFöreningen, och ett i kyrkan för alla anhöriga och andra som vill få uppleva lite ljus och glädje i vintermörkret. Det brukar vara en flicka i sexan som är Lucia men i år gick inte det eftersom vi bara har pojkar i sexan. En av dem var dock villig att ställa upp. Alla andra tyckte att det lät bra men tillsist enades vi om att låta Julia och Jennie i femman dela på jobbet. Det lär de få göra även nästa år.

Morgonen jag vaknade med svans!

Det var en gång en tjej som hette Hanne och var 11 år. En dag var Hanne ute och gick, och rätt som det var så krockade hon med en man.

- Oj ursäkta, sa Hanne.

- Äh, det gör ingenting, sa mannen.

Hanne tyckte att mannen var lite konstig. Hon gick en liten bit.

- Åh gud vad jag känner mig yr, sa Hanne. Hon gick till en bänk och la sig ner och somnade. Hon vaknade på morgonen och då var hon hemma.

- Va? Jag somnade ju på en bänk igår men nu är jag hemma

NEJJJ!!! Jag har fått en SVVVAAANNS!!!
Hon tänkte efter hur hon hade fått svansen.

- Nu kan jag aldrig visa mig mer. Hennes mamma kom upp till hennes rum.

- Hallå Hanne, hallå, sa hennes mamma.

- Åh, hej mamma, sa Hanne.

- Jag hörde dig skrika, sa hennes mamma.

- Gjorde du, jag ää jag har.....fått en svans,

- Låt mig se, AAAAA! Åh! Hjälp! Men hur har du fått en svans? frågade hennes mamma.

- Suck, jag vet inte. Men jag kan inte visa mig mer, sa Hanne.

- Men hur blir det med skolan? frågade hennes mamma.

- Det vet jag inte heller, sa Hanne.

- Men du måste ju ha frukost, sa hennes mamma. Hanne följde med sin mamma ner och åt frukost. Just då ringde det på dörren.

- Jag öppnar, sa Hannes mamma.

- Hej jag söker en tjej vid 10-11 årsåldern. Hon har bruna ögon, rödbrunt hår och ca 1,48 cm lång. Men där är hon ju, sa mannen.

- Hej vad vill du? sa Hanne.

- Jo du har en svans eller hur? sa mannen.

- Ja det stämmer, sa Hanne.

- Jag har krockat med flera andra och då har dom också fått svans. Så skulle jag få ta bort svansen?

Så han tog bort svansen och Hanne blev lycklig igen.

Jennie Andersson i femman

INTET NYTT FRÅN KAKUÅSEN

Det är en lugn förjuls vinter utan nyhetsflöde eller också har alla fullt upp med sitt traditionella julstök.

Vad jag vet så håller Dan på med att inreda vinden i sitt nyförvärvade hus.

I TINBAKS verkstäder spikas det husblock för vidare befordran till Stockholm.

I övrigt så börjar isfisket att komma igång, stuvad lake är ett vintermärke gott som något.

Som ni märker så är det lite tunt därför tänkte jag citera några historier ur en bok som heter "Gamla tanter lägger inte ägg" skriven av Mark Levengood och Unni Lundell, de har sammanställt intervjuer med barn mellan 5 och 10 år. Här kommer ett axplock:

Förr i tiden var folk uppdelade i raser - de fina och de ofina. De fina var rika och hade råd med schampo och hårgelé, medan de ofinare fick nöja sig med loppor och löss.
Christian, 6 år

När man gifte sig förr i tiden, var det för att staten sa det och prästerna tyckte att det var bäst. Idag kan man slå sig ihop med den ena sambon efter den andra utan att staten vare sig säger mu eller bä.
Tove, 7 år

Man måste inte gifta sig i kyrkan. Man kan gifta sig på socialkontoret. Eller man kan flytta ihop utan att tala om det för någon. Det viktigaste är att man vet det själv.
Nina 6 år.

Om man börjar bli gammal och kommer på att man inte vill dö kan man bara ta vitamintabletter och vitamintabletter.
Nina 6 år.

Människorna stammar från aporna. Gamla människor stammar ännu mer från aporna. Dessutom känner jag en pojke som stammar.

Bönder är liksom en egen ras, precis som rörmokare och föräldrar.

Jag avslutar med ett par reflexioner som Kurt kom med:

Diplomati är konsten att be någon dra åt skogen på ett sådant sätt att han ser fram emot resan.

Tjejer blir hellre ingenjörer och journalister än killar..

Med dessa kloka ord får jag önska alla ett gott nytt år N'Bertil

Här kommer en liten räknegåta:
Fyll i siffrorna 0 t.o.m. 8 i uppställningen till vänster om likhetstecknen. Varje siffra används endast en gång. Siffrorna ska adderas både lodrätt och vågrätt. Lodrätt blir summan 999. Vågrätt skall summan av siffrorna i vart och ett av de tre talen bli densamma.

			=
			=
			=
9	9	9	

GÅXSJÖ KYRKOKÖR 100 ÅR

Tack alla Ni som kom och deltog i vår musikgudstjänst den 24/11. Det var uppmuntrande att se en så välfylld kyrka och vi uppskattade mycket de varma och långa applåderna. För oss som sjöng och spelade blev kvällen ett vackert minne och samtidigt en hyllning till alla dem som hållit körverksamheten levande.

När vi fick notmaterialet för gudstjänstens program tyckte nog de flesta att vi tagit oss vatten över huvudet, men vi är glada att Ingegerd trodde på oss och lät oss sjunga verk som få körer förunnas att uppföra.

Det har varit många övningstimmar men också trivsamt samvaro som tex. kördagen i höstas där Leila hade ordnat en överdådig buffé och Göran bakat det goda brödet.

Den här kvällen invigde vi också gradängerna där Kenneth Bardosson ordnat virket och Eyvind snickrat. Det gjorde att även männen fick ses och höras. De fyra personer som vi "adjungerat", nämligen Karin Månsson, Staffan Berntsson, Börje Johansson och Astrid Bardosson bidrog till att det blev festligare än vanligt. Vi kände oss alla hedrade av blommorna och minnesgåvorna från församlingens kyrkoråd. Tack Maria Rystedt som lagt ner stort arbete och omsorg inför gudstjänsten. Uppvaktningarna från Hamnerdals Sångförening och kontraktets kyrkomusiker värmdes och vi tackar för de vänliga orden.

Till sist vill jag uttrycka min uppskattning av körmedlemmarnas uthållighet, närvarodisciplin, gruppanda och sångarglädje samt önska en fortsatt vital körverksamhet i församlingen.

Åke Stiernä Körens ordf

Deadline den 20 februari

Kyrkokören 100 år

Det var fina recensioner i båda tidningarna efter körens jubileumskonsert. Här följer ett litet axplock av det som stod:

"En varierad musikstund som lockade en stor publik".

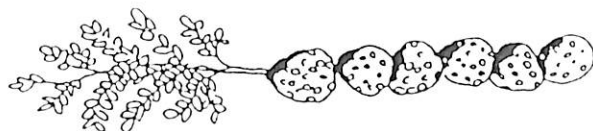
"Applåderna var varma. Väl värda en hundra-åring"

Orlando di Lassos Sanctus ur Missa Octavi Toni:

" Sångarna och Ingegerd fick på ett utsökt sätt fram satsens frapperande struktur".

Lars-Erik Larssons Angus Dei ur Missa Brevis: "Kören imponerade. Klangens närmast formidabel".

Gåxsjö har en kyrkokör att beundra och vara stolt över!

Ett strå smultron.....

till alla som ställde upp vid julmarknaden, såväl med försäljning som arbetet omkring.

Bydegårdens styrelse

till Sven-Åke som skjutsade en massa ungdomar till Åkersjön.

Lisa och Thomas

Musikalisk tillbakablick

Under december månad bjöds vi på ytterligare en konsert. Det var Familjeorkestern och Vattugalarna som framträdde under ledning av Hans-Erik Dahlgren och Louise Kritchewski.

Tyvärr räcker inte mina musikaliska kunskaper till för att skriva en recension, men vi har en bild och med mina mått mätt så var det en väldigt trevlig konsert!

Bildens storlek symboliserar min musikaliska begåvning.

Lisa

Insänt av Ingemar Öhrberg:

På 1970-talet hade jag tillfälligt uppdrag som ordförande och deklarationsgranskare för ett taxeringsdistrikt i Härjedalen.

Tillsammans med en inlämnad deklaration, ifrån en förmodligen "trött" skattebetalare, fanns en liten lapp med följande kloka ord:

Mister Du pengar.....förlorar Du ingenting
Mister Du tron.....förlorar Du en del
Mister Du hoppet.....förlorar Du allt.

Jag tror att denne person fick en rättvis skattetaxering även denna gång, och hoppas därför att han åtminstone fick behålla tron och hoppet samt en del pengar. Lappen fick naturligtvis följa deklarationen in i de mörka arkiven hos Skattemyndigheten. Budskapet har jag dock sparat även för egen del.

Hälsningar från oss i Lit.

Gåxsjö IF informerar

Gymping på skolan

Start torsdag den 10 januari. Under januari kommer vi att gympa på torsdagar. Från 6 februari kommer vi att ha gympan på onsdagar.

Sankt Olovsloppet

Några har redan anmält intresse av att vara med i vårt lag i 2002 års S:t O. Vi har ett litet problem. Vi har ingen som vill ställa upp som lagledare. Vi hoppas att några kan slå sig samman och ta hand om årets stora utmaning. Kontakta Thomas 0644-40033 om du vill ta på dig att hjälpa till med alla förberedelser.

Lördagsträning

Vi har fortfarande tid i sporthallen i Hammerdal på lördagar mellan 16.00-17.00. Den tiden har varit dåligt utnyttjad under höstterminen. Kontakta Thomas, som har nyckeln, om ni vill använda tiden.

Bad

Lördagar 14.30-15.00. Inga-Lill 40023, har nyckeln. Hon brukar vara där, men det går att ringa och kolla så att man inte åker dit och blir stående utanför, om hon nu inte skulle vara där någon gång.

Skidåkning

Ronne kämpar med spåren och snön. Finns det snö så finns det spår. Mer än så kan vi inte säga för tillfället.

Rätt lösning på förra korsordet:

B	A	R	N	Å	L	A	N		S	A	S
O	R	K	A	N		D		M	Ö	R	T
K	O		T	Y	D	L	I	G			A
S	M	Å	T	O	K	I	G				T
T	E	R	M		NIRAK		G	L	O	S	O
Ä	N	D	A	N		A	O	R	T	A	
V		E	R	I	K		O	R	E	N	T
E	K	R	A	R	N	A		T	K		Ö
R	O			V	I	R	T	U	E	L	L
	B	E	G	A	P	A		P	L	Å	T
T	R	O		N	A		H	P		D	A
T	A	N	T	A	N	D	A		L	A	R

Amerikabesök

Från den 21:a till den 28:e december gästades vi av en familj från Texas. Pappa Marc, bodde i vår familj som stipendiat för 26 år sedan. Sedan dess har han gift sig med Robin och fått två barn, Kristina 15 år och Alex 13 år.

Sedan 1976 har han varit hit och hälsat på åtskilliga gånger. Senast han var i Gåxsjö, var för lite drygt ett år sedan. Även resten av familjen har varit i Gåxsjö tidigare, men då sommartid.

Vi var hos dem och firade jul för fyra år sedan.

Nu skulle de få fira en äkta svensk jul.

Barnen bakade pepparkakor, kokade knäck och gjorde konfekt medan skinkan stod i ugnen.

Dagen före julafton åkte vi ut och letade upp en fin julgran. Det var vackert väder och en hisnande utsikt över Gåxsjö (Nu kanske ni förstår var granen togs?)

Julafton inleddes med tomtegröt, som dock inte uppskattades av alla.

På julaftons kväll kom tomten. Han hade fått lämna släden hemma på grund av snöbrist.

Julmaten avnjöts tillsammans med tomten och hans fru. Marc höll på att äta sig fördärvad av sill och jansson, som han aldrig får hemma. Resten av familjen var glad över att det även serverades köttbullar skinka och prinskorv.

Julklapparna var lika talrika som vanligt, en blandning av svenskt och amerikanskt.

Juldagsmorgonen (deras julafton) inleddes med julotta.

När mörkret började lägga sig besökte vi Rångnoret och kände lite av historiens vingslag. Vi åkte därifrån med sju fiskar, vilket för oss var en lagom lyckad fisketur.

Annandag jul bjöd vi dem på hundspann i Yxskaftkälén. Det var en upplevelse för oss alla. Trettioåtta hundar som slet, drog, skällde och ylade:

Marc och Kristina Trygstad på slädtur.

- Snälla ta oss! Vi vill ut och springa!

När draghundarna var spända för slädarna, tystnade de andra direkt. Det var bara att vänta på nästa tur.

Nu var det roligt att studera uttrycken i Marcs och Kristinas ansikten. Precis före start lyste paniken i ögonen. Iväg for de med en rasande fart och snart syntes de bara som små prickar som försvann i vinterlandskapet långt under oss.

- Glöm det där med hästkrafter, sa Marc när han kom tillbaka.

Alex inledde med en vurpa i första kurvan. Robin använde sin hela tyngd på bromsen, vilket hundarna inte tycktes märka.

Det var ett mycket uppskattat äventyr som jag vill rekommendera.

Själv vet jag inte om jag skulle våga försöka.

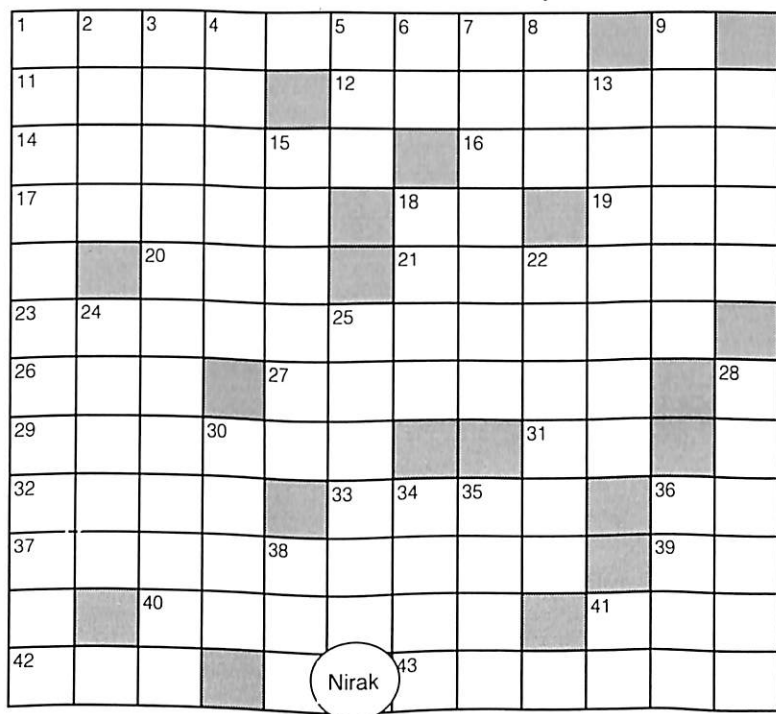
Dagen före avresan från Gåxsjö tog vi dem med till museet i Östersund.

Men där finns så mycket att se så där får vi nog fortsätta nästa gång de kommer till Sverige.

Jag hoppas och tror att de fått en minnesrik jul i Gåxsjö.

Lisa

Vågrätt

1. Jämtländsk långbent insekt
9. Mitt i skål
11. Gjorde semestersabotören
12. Utrop på bemärkelsedag
14. Görs ibland från utstakad väg.
16. Väderspåman
17. Biskop Söderblom
18. Storbritannien
19. Tidig farkost
20. Slösa
21. Trälät
23. Det stiger vid ilska
26. Överfall
27. I ruskiga sagor
29. Kan handstil vara
31. I bestick
32. Anse
33. Möbeljätte
36. Tor
37. Dess rök sågs förr
39. Bokdel
40. Liten mandrill
41. Skalla
42. Biter
43. Märkas

Lodrätt

1. Fastställd norm
2. Indonesisk ö
3. Lider anorektiker av
4. Bromsade
5. Är vass
6. Lärarorganisation
7. Död nematod
8. Area
9. Fixat
10. Mening
13. Lyft- och flyttanordning
15. Kan hot utifrån verka
- 1\$. Dåliga
22. Sydfrukt
24. Idioten
25. Därav görs tinktur
28. Kan garn
30. Vargunge
34. Skapade Teaterbåten
35. Vulkan
36. Kalle
38. Lagg märke till
41. Obestämd artikel

Lösningen har skickats in av: _____

Lösningen ska vara redaktionen tillhanda senast den 29/1. Skicka den till Lisa Lindholm Sandberg, Gåxsjö 155, 830 70 Hammerdal eller lägg den i TiS-lådan vid skolan. Den först dragna rätta lösningen vinner en trisslott.

Grattis Eva Fondland
vinnare av trisslott.

Gåxsjö Bio

januari och februari månads filmer

se "www.gaxsjo.nu" för mer info

Sprängaren
6 jan 19.00
45 kr

Thriller
Längd 2tim 8min
Åldersgräns 11 år

**Harry Potter
och de vises sten**
20 jan 15.00
och 19.00

55 kr
Fantasy
Längd 2tim 32min
Åldersgräns 11 år

Leva livet
3 feb 19.00
45 kr

Drama/Komedi
Längd 1tim 35min
Åldersgräns 11 år

**Jordgubbar med
riktig mjölk**
17 feb 19.00
45 kr

Drama
Längd 1tim 30min
Åldersgräns Barntillåten

Fika serveras i pausen